

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/270

URBROJ: 65-19-08

Zagreb, 13. lipnja 2019.

P.Z. br. 554

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 13. lipnja 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića i Tereziju Gras, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova, te Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOM DRŽAVLJANSTVU**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM DRŽAVLJANSTVU

Članak 1.

U Zakonu o hrvatskom državljanstvu (Narodne novine, br. 53/91, 70/91 - ispravak, 28/92, 113/93 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 130/11 i 110/15), članak 4. mijenja se i glasi:

„Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete:

1. čija su oba roditelja u trenutku njegova rođenja hrvatski državljani;
2. čiji je jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta hrvatski državljanin, a dijete je rođeno u Republici Hrvatskoj;
3. stranog državljanstva ili bez državljanstva kojeg su prema odredbama posebnog zakona posvojili hrvatski državljani.“.

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, ako do navršene 21. godine života bude prijavljena u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu ili u matičnom uredu u Republici Hrvatskoj radi upisa u evidenciju kao hrvatski državljanin.

Osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, a ne udovoljava pretpostavci iz stavka 1. ovoga članka, stječe hrvatsko državljanstvo ako bi ostala bez državljanstva.“.

Članak 3.

U članku 8. stavku 1. točki 1. riječi: „te da mu nije oduzeta poslovna sposobnost“ brišu se.

Točka 5. mijenja se i glasi:

„5. da poštuje pravni poredak Republike Hrvatske, da je podmirio dospjela javna davanja te da ne postoje sigurnosne zapreke za njegov primitak u hrvatsko državljanstvo.“.

Članak 4.

U članku 9. riječi: „točke 1., 3. i 4.“ zamjenjuju se riječima: „točke 3. i 4.“.

Članak 5.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„Iseljnik i njegovi potomci mogu prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Stranac koji je u braku s osobom iz stavka 1. ovoga članka može steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je osoba koja se prije 8. listopada 1991. godine iselila s područja Republike Hrvatske u namjeri da u inozemstvu stalno živi.

Iseljenikom se ne smatra osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske na temelju međunarodnog ugovora ili se odrekla hrvatskog državljanstva, osoba koja je promijenila prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska te osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske, a nije imala bivše hrvatsko republičko državljanstvo, odnosno zavičajnost na području Republike Hrvatske.“.

Članak 6.

U članku 12. stavku 2. na kraju rečenice briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „ako godinu dana živi u Republici Hrvatskoj s odobrenim boravkom“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, nadležno ministarstvo odnosno središnji državni ured daje obrazloženo mišljenje iz kojeg nedvojbeno proizlazi postojanje interesa Republike Hrvatske za primitak u hrvatsko državljanstvo stranca iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 7.

Članak 13. mijenja se i glasi:

„Prirođenjem stječe hrvatsko državljanstvo maloljetno dijete:

1. ako oba roditelja stječu državljanstvo prirođenjem, ili
2. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, a dijete živi u Republici Hrvatskoj i ima odobren stalni boravak, ili
3. ako jedan od roditelja stječe državljanstvo prirođenjem na temelju članka 11. stavka 1. ili članka 16. ovoga Zakona, ili
4. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, drugi je bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva, a dijete živi u inozemstvu.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva za maloljetno dijete podnosi jedan od roditelja uz pisanu suglasnost drugog roditelja ili skrbnik djeteta.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev može samostalno podnijeti jedan od roditelja:

- ako je drugi roditelj umro ili je proglašen umrlim,
- ako je drugi roditelj lišen poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na odlučivanje o statusnim pitanjima djeteta,
- ako na temelju sudske odluke samostalno ostvaruje roditeljsku skrb u cijelosti ili u tom dijelu, odnosno ako drugom roditelju miruje ostvarivanje roditeljske skrbi na temelju sudske odluke,
- ako je drugom roditelju nepoznato boravište.

U slučaju iz stavka 3. podstavka 4. ovoga članka zahtjev se može podnijeti samo uz prethodnu suglasnost nadležnog centra za socijalnu skrb.“.

Članak 8.

U članku 16. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dokaze o pripadnosti hrvatskom narodu ne mora priložiti osoba za čije je roditelje nesporno utvrđena pripadnost hrvatskom narodu.“.

Članak 9.

Članak 20. mijenja se i glasi:

„Djetetu do navršene 18. godine života prestaje otpustom hrvatsko državljanstvo:

1. na zahtjev oba roditelja kojima je hrvatsko državljanstvo prestalo otpustom, ili
2. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na način iz točke 1. ovoga stavka jednom od roditelja, a drugi roditelj je strani državljanin, ili
3. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na način iz točke 1. ovoga stavka jednom od roditelja, a drugi roditelj koji je hrvatski državljanin da pisanu suglasnost za otpust djeteta iz hrvatskog državljanstva.

Dijete do navršene 18. godine života, posvojeno od stranih državljana, otpustit će se iz hrvatskog državljanstva na zahtjev posvojitelja.“.

Članak 10.

U članku 21. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Osoba koja se kao punoljetna odrekla hrvatskog državljanstva ne može ponovno steći hrvatsko državljanstvo.“.

Članak 11.

U članku 22. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Djetetu do navršene 18. godine života, posvojenom od stranih državljana prestat će hrvatsko državljanstvo odricanjem na zahtjev posvojitelja.“.

Članak 12.

U članku 24. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva podnosi se osobno u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, prema mjestu odobrenog privremenog odnosno stalnog boravka.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako se radi o osobi s invaliditetom, zahtjev iz stavka 3. ovog članka može se podnijeti putem zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika.“.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske.“.

Članak 13.

U članku 24a. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„Osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom, smatraju se hrvatskim državljanima od trenutka rođenja.“.

Dosadašnji stavci 1., 2., 3. i 4. postaju stavci 2., 3., 4. i 5.

Članak 14.

Iza članka 24a. dodaje se članak 24b. koji glasi:

„Članak 24b.

Osoba koja stječe hrvatsko državljanstvo prirođenjem daje svečanu prisegu.

Tekst svečane prisege glasi: „Prisežem svojom čašću da ću se kao hrvatski državljanin/ka pridržavati Ustava i zakona te poštivati pravni poredak, kulturu i običaje u Republici Hrvatskoj.“.

Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom propisuje način i postupak davanja svečane prisege.“.

Članak 15.

Iza članka 26. dodaje se članak 26a. koji glasi:

„Članak 26a.

Rješenje o stjecanju hrvatskog državljanstva prirođenjem poništiti će se u svako doba u obnovljenom postupku po službenoj dužnosti, ako je stečeno temeljem braka sklopljenog iz koristi sukladno odredbama zakona kojim se regulira status stranaca u Republici Hrvatskoj ili lažnim predstavljanjem ili prijevarom u upravnom postupku stjecanja hrvatskog državljanstva.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ukinut će se u obnovljenom postupku po službenoj dužnosti, ako se utvrdi da je osoba koja je stekla hrvatsko državljanstvo pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, odnosno protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, na kaznu zatvora u trajanju od najmanje pet godina.“.

Članak 16.

Pravilnik iz članka 24.b stavka 3. koji je dodan člankom 14. ovoga Zakona ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar nadležan za unutarnje poslove uskladit će Pravilnik o obrascima zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem i za prestanak hrvatskog državljanstva te načinu vođenja i sadržaju evidencije o stjecanju hrvatskog državljanstva prirođenjem i po međunarodnim ugovorima te evidencije o prestanku hrvatskog državljanstva (Narodne novine, broj 65/12) i uz prethodnu suglasnost čelnika središnjih tijela državne uprave nadležnih za znanost, obrazovanje, sport i kulturu, Pravilnik o načinu provjere poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, hrvatske kulture i društvenog uređenja u postupcima stjecanja hrvatskog državljanstva (Narodne novine, broj 118/12) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 17.

Iza članka 30. dodaje se članak 30a. koji glasi:

„Članak 30a.

Na prijedlog ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje, hrvatskim državljaninom s danom 8. listopada 1991. godine smatra se nestali i smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nema upis u evidenciju hrvatskih državljana.“.

Članak 18.

Svi postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o hrvatskom državljanstvu (Narodne novine, br. 53/91, 28/92, 113/93, 130/11 i 110/15).

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. listopada 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Program Vlade Republike Hrvatske 2016.-2020. godine, kao jedan od strateških ciljeva navodi zaustavljanje iseljavanja te afirmaciju hrvatskog iseljeničtva. Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu olakšani su uvjeti za stjecanje hrvatskog državljanstva pripadnika hrvatskog naroda u inozemstvu te hrvatskog iseljeničtva. Na ovaj način želi se potaknuti useljavanje u Republiku Hrvatsku.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

U odredbama koje se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom, djeteta rođenog u inozemstvu čiji je jedan roditelj u trenutku njegova rođenja hrvatski državljanin, Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu povećava se dobna granica za prijavu u evidenciju hrvatskih državljanina do navršene 21. godine.

Jednako tako, mijenja se odredba o redovitom načinu stjecanja hrvatskog državljanstva na način da se ne uvjetuje poslovnom sposobnošću osobe. Za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem po svim pravnim osnovama, izuzev stjecanja državljanstva maloljetnih osoba, pretpostavka poštivanja pravnog poretka Republike Hrvatske dopunjuje se obvezom podmirenja dospjelih javnih davanja te nepostojanjem sigurnosnih zapreka za primitak osobe u hrvatsko državljanstvo.

Izostavlja se generacijsko ograničenje za stjecanje hrvatskog državljanstva potomaka iseljenika u ravnoj liniji i njihovih bračnih drugova. Ta kategorija stranaca oslobađa se obveze udovoljavanja pretpostavci poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, hrvatske kulture i društvenog uređenja. Dodatno se precizira pojam iseljenika iz Republike Hrvatske na način da se propisuje da se iseljenikom smatra osoba koja je iz Republike Hrvatske iselila prije 8. listopada 1991. godine. Također, dodatno se precizira da se iseljenikom ne smatra osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske, a nije imala bivše hrvatsko republičko državljanstvo, odnosno zavičajnost na području Republike Hrvatske.

Za bračne drugove osoba čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za Republiku Hrvatsku, propisuje se uvjet življenja u Republici Hrvatskoj s odobrenim boravkom u trajanju od jedne godine.

U slučaju stjecanja hrvatskog državljanstva osobe čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za Republiku Hrvatsku, predlaže se mogućnost da, osim nadležnog ministarstva, mišljenje o postojanju interesa Republike Hrvatske za primitak stranca u hrvatsko državljanstvo, može dati i mjerodavni središnji državni ured.

Konačnim prijedlogom zakona omogućava se stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem za maloljetnu djecu čiji je jedan od roditelja stekao hrvatsko državljanstvo kao iseljenik ili potomak iseljenika iz Republike Hrvatske (članak 11. stavak 1. Zakona) ili kao pripadnik hrvatskog naroda (članak 16. Zakona). Stjecanje hrvatskog državljanstva djeteta

koje živi u Republici Hrvatskoj veže se uz odobren stalni boravak. Osim toga, za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem za maloljetno dijete zahtijeva se suglasnost drugog roditelja kako bi roditelji bili izjednačeni u odlučivanju o statusnim pitanjima djeteta.

Konačnim prijedlogom zakona pojednostavljen je postupak izvođenja dokaza za pripadnike hrvatskog naroda koji ne raspolažu osobnim dokazima o pripadnosti hrvatskom narodu, a za čije je roditelje nedvojbeno utvrđena pripadnost hrvatskom narodu.

Propisuje se mogućnost prestanka hrvatskog državljanstva otpustom, za dijete čija su oba roditelja hrvatski državljani, ukoliko je hrvatsko državljanstvo otpustom prestalo samo jednom od roditelja, uz pisanu suglasnost drugog roditelja za otpust njihova djeteta iz hrvatskog državljanstva.

Konačnim prijedlogom zakona uređuje se da osoba, kojoj je kao punoljetnoj hrvatsko državljanstvo prestalo odricanjem, ne može ponovno steći hrvatsko državljanstvo niti po jednoj zakonskoj osnovi.

Detaljnije se normira nadležnost za podnošenje zahtjeva za stjecanje, prestanak i utvrđivanje hrvatskog državljanstva, na način da se decidirano propisuje mjesna nadležnost policijskih uprava odnosno policijskih postaja za podnošenje zahtjeva u Republici Hrvatskoj.

Konačnim prijedlogom zakona uvodi se davanje svečane prisege osobe koja hrvatsko državljanstvo stječe naturalizacijom.

Propisuje se mogućnost poništenja rješenja o stjecanju hrvatskog državljanstva bez vremenskog ograničenja, ako je stečeno temeljem braka sklopljenog iz koristi sukladno odredbama zakona kojim se regulira status stranaca u Republici Hrvatskoj ili lažnim predstavljanjem ili prijevarom u upravnom postupku stjecanja hrvatskog državljanstva. Ujedno su precizirani razlozi ukidanja rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo zbog osude osobe, koja je stekla hrvatsko državljanstvo prirođenjem, u kaznenom postupku za kaznena djela protiv Republike Hrvatske i kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva.

Regulira se državljanski status nestalih i smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

III. OBJAŠNENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1. Ovaj članak sadrži jasniji izričaj stjecanja hrvatskog državljanstva podrijetlom za djecu rođenu u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 2. Ovim se člankom mijenja odredba članka 5. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, kojim se propisuje stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom za osobu rođenu u inozemstvu. Povećava se dobna granica za prijavu u evidenciju hrvatskih državljana do 21. godine života. Alternativni uvjet iz sada važeće odredbe - nastanjenje djeteta u Republici Hrvatskoj do punoljetnosti – izostavljen je kao nepotreban.

Uz članak 3. Ovim se člankom mijenja odredba članka 8. stavka 1. točke 1. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu na način da se stjecanje hrvatskog državljanstva ne uvjetuje poslovnom sposobnošću. Pretpostavka poštivanja pravnog poretka Republike Hrvatske iz članka 8. stavka 1. točke 5. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu dopunjuje se obvezom podmirenja dospjelih javnih davanja te nepostojanjem sigurnosnih zapreka za primitak osobe u hrvatsko državljanstvo.

Uz članak 4. Mijenja se odredba članka 9. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu na način da se za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem osobe rođene na području Republike Hrvatske propisuje punoljetnost.

Uz članak 5. Stavcima 1. i 2. propisuje se mogućnost stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem za iseljenika i njegove potomke bez generacijskog ograničenja. Za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem za iseljenika i njegove potomke te njihove bračne drugove propisuje se obveza udovoljavanja pretpostavci punoljetnosti iz članka 8. stavka 1. točke 1. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu. Izostavlja se obveza udovoljavanja pretpostavci poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, hrvatske kulture i društvenog uređenja iz članka 8. stavka 1. točke 4. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu. Stavkom 3. preciziran je pojam iseljenika te se propisuje da se iseljenikom smatra osoba koja je iz Republike Hrvatske iselila prije 8. listopada 1991. godine u namjeri da u inozemstvu stalno živi. Stavkom 4. se, u odnosu na stavak 3. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, dodatno propisuje da u hrvatsko državljanstvo, temeljem iseljenja, ne može biti primljena osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske, a nije imala bivše hrvatsko republičko državljanstvo, odnosno zavičajnost na području Republike Hrvatske.

Uz članak 6. Stavkom 1. se propisuje mogućnost stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem za bračnog druga osobe čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za Republiku Hrvatsku ako udovoljava pretpostavci življenja u Republici Hrvatskoj s odobrenim boravkom u trajanju od jedne godine. Stavkom 2. se mijenja važeći stavak 3. članka 12. Zakona o hrvatskom državljanstvu, propisujući da osim nadležnog ministarstva, mišljenje o postojanju interesa Republike Hrvatske za primitak stranca u hrvatsko državljanstvo, može dati i središnji državni ured.

Uz članak 7. Ovim se člankom mijenja važeći članak 13. Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da se stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem omogućava i za maloljetnu djecu čiji je jedan od roditelja stekao hrvatsko državljanstvo kao iseljenik ili potomak iseljenika iz Republike Hrvatske (temeljem članka 11. stavka 1. važećeg Zakona) ili kao pripadnik hrvatskog naroda (temeljem članka 16. važećeg Zakona). Stjecanje hrvatskog državljanstva djeteta koje živi u Republici Hrvatskoj veže se uz odobren stalni boravak. Propisuje se da zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva za maloljetno dijete podnosi jedan od roditelja uz pisanu suglasnost drugog roditelja ili skrbnik djeteta. Također se propisuju slučajevi kada zahtjev može samostalno podnijeti jedan od roditelja.

Uz članak 8. Ovim se člankom propisuje dopuna članka 16. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da se pripadnicima hrvatskog naroda koji iz objektivnih razloga ne raspoložu osobnim dokazima o pripadnosti hrvatskom narodu, a za čija je oba roditelja utvrđena pripadnost hrvatskom narodu, omogućava stjecanje hrvatskog državljanstva.

Uz članak 9. Ovim se člankom mijenja članak 20. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, kojim su propisani slučajevi prestanka hrvatskog državljanstva otpustom za

maloljetno dijete, na način da se propisuje da djetetu do navršene 18. godine života hrvatsko državljanstvo prestaje otpustom, ako je ono prestalo otpustom samo jednom od roditelja, a drugi roditelj koji je hrvatski državljanin da pisanu suglasnost za djetetov otpust iz hrvatskog državljanstva. Pojmovi „usvojeno“ i „usvojitelja“ te „posvojenje sa srodničkim učinkom“ terminološki su usklađeni s odredbama važećeg Obiteljskog zakona.

Uz članak 10. Ovim je člankom dopunjen članak 21. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da se decidirano propisuje da punoljetna osoba koja se odrekla hrvatskog državljanstva ne može ponovno steći hrvatsko državljanstvo.

Uz članak 11. Ovaj članak sadrži terminološka usklađenja pojmova iz članka 22. stavka 2. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu s odredbama Obiteljskog zakona.

Uz članak 12. Ovim se člankom mijenja odredba članka 24. stavka 3. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da se propisuje mjesna nadležnost policijskih uprava odnosno policijskih postaja kojima se podnosi zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva. Stranci koji u Republici Hrvatskoj imaju odobren privremeni ili stalni boravak zahtjev podnose u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu odobrenog privremenog ili stalnog boravka u Republici Hrvatskoj, dok oni, koji nemaju reguliran status stranca u Republici Hrvatskoj, zahtjev podnose u inozemstvu, putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske. Također je dopunjena odredba članka 24. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu na način da je dodan novi stavak 4. kojim se propisuje iznimka od stavka 3., da predmetni zahtjev osoba s invaliditetom ne mora podnositi osobno već može i putem zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika. Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Uz članak 13. Ovim je člankom dopunjen članak 24a. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da se dodaje novi stavak 1. kojim se propisuje da se osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom, smatraju hrvatskim državljanima od trenutka rođenja.

Uz članak 14. Ovim je člankom dodan članak 24b. Zakona, kojim se propisuje da osoba koja stječe hrvatsko državljanstvo prirođenjem, daje svečanu prisegu te se propisuje sadržaj teksta svečane prisege. Ministru nadležnom za unutarnje poslove daje se ovlast da pravilnikom propiše način i postupak davanja svečane prisege.

Uz članak 15. Ovim je člankom dodan članak 26.a koji u stavku 1. propisuje mogućnost poništenja rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo u postupku obnovljenom po službenoj dužnosti ako je stečeno temeljem braka sklopljenog iz koristi sukladno odredbama zakona kojim se regulira status stranaca u Republici Hrvatskoj ili lažnim predstavljanjem ili prijevarom u upravnom postupku stjecanja hrvatskog državljanstva. Stavkom 2. propisana je mogućnost ukidanja rješenja o stjecanju hrvatskog državljanstva bez vremenskog ograničenja ako se utvrdi da je osoba koja je stekla hrvatsko državljanstvo, pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, odnosno za kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, u trajanju od najmanje pet godina.

Uz članak 16. Ovim člankom se nadležnom ministru određuje rok za donošenje podzakonskih propisa.

Uz članak 17. Ovom odredbom regulira se državljski status nestalim i smrtno stradalim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, kao najzaslužnijima za obranu suvereniteta Republike Hrvatske. Naime, utvrđen je određeni broj nestalih i smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, koji nisu imali hrvatsko državljanstvo u trenutku nestanka, odnosno stradavanja. Članovi obitelji nestalih i smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u pravilu saznaju da njihovi najbliži nemaju hrvatsko državljanstvo tek kada dođe do identifikacije, kada se činjenica smrti treba evidentirati u državnim maticama ili kada provedu postupak proglašenja nestale osobe umrlom kao i u slučaju kada pokušaju riješiti imovinsko-pravne odnose. Vlada Republike Hrvatske smatra da je moralna obveza države, kako prema tim osobama, tako i prema njihovim obiteljima, regulirati državljski status navedenih branitelja, a ne smatrati ih strancima u Republici Hrvatskoj, za čiju su se obranu neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti odnosno suvereniteta borili i dali svoje živote. Stoga je predložena zakonska odredba i u interesu Republike Hrvatske.

Uz članak 18. Ovaj članak propisuje primjenu Zakona u odnosu na postupke koji su u tijeku.

Uz članak 19. Ovaj članak sadrži odredbu o vremenskom roku između objavljivanja zakona i njegova stupanja na snagu (vacatio legis).

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u državnom proračunu Republike Hrvatske nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI RADI KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 11. sjednici održanoj 8. veljače 2019. godine Hrvatski sabor je donio Zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu i da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Prihvaćeni su prijedlozi Odbora za zakonodavstvo prema kojima je izričaj pojedinih odredaba potrebno nomotehnički doraditi. Tako su u članku 3. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona brisane riječi „U stavku 1.“, kao suvišne. U članku 15. Konačnog prijedloga zakona, odnosno dodanom članku 26.a u stavku 1., umjesto riječi „Zakona o strancima“ određeno je općenito pozivanje na materiju koja se uređuje Zakonom o strancima tako da tekst glasi „zakona kojim se regulira status stranaca u Republici Hrvatskoj“. U članku 16. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona brisane su riječi „stavka 4.“, kao suvišne.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske izrazio je podršku donošenju izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom državljanstvu, osobito pozitivne promjene vezane uz pojednostavljenje i ubrzavanje postupka za stjecanje hrvatskog državljanstva za pripadnike hrvatskog naroda koji žive u inozemstvu i hrvatske iseljenike te je iznesen niz prijedloga posebice koji se odnose na pojam definicije hrvatskog iseljenika i ograničenje dobne granice na 21. godinu života za podnositelja zahtjeva kojeg roditelji nisu upisali u hrvatsko državljanstvo prije punoljetnosti.

Prihvaćena je primjedba Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost te je izmijenjena odredba članka 6. stavka 2. Konačnog prijedloga zakona, kojim je izmijenjena odredba članka 12. stavka 3. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, na način da je brisan rok od 45 dana i pravne posljedice nedavanja mišljenja o postojanju interesa Republike Hrvatske za primitak stranca u hrvatsko državljanstvo od nadležnog ministarstva odnosno središnjeg državnog ureda.

U stavku 1. članka 6. Konačnog prijedloga zakona brisana je riječ „nadležni“ ispred riječi središnji državni ured, kao suvišna.

U članku 7. Konačnog prijedloga zakona, stjecanje hrvatskog državljanstva djeteta koje živi u Republici Hrvatskoj veže se uz odobren stalni boravak. Predloženom odredbom željele su se spriječiti situacije primijećene u dosadašnjoj praksi. Često se događa da dijete koje ne živi u Republici Hrvatskoj, a čiji je jedan roditelj stekao hrvatsko državljanstvo prirođenjem, dok drugi roditelj živi u inozemstvu, dođe u Republiku Hrvatsku, regulira privremeni boravak temeljem spajanja obitelji i odmah podnese zahtjev za hrvatsko državljanstvo. Radi se o situacijama kada djeca žive u inozemstvu te zadržavaju kulturu, običaje i navike svoje zemlje u kojoj se školuju i nemaju nikakve poveznice s Republikom Hrvatskom, osim jednog roditelja koji je stekao hrvatsko državljanstvo prirođenjem. Također je primijećeno da po stjecanju državljanstva te osobe napuštaju Republiku Hrvatsku. Stjecanje stalnog boravka uređeno je Zakonom o strancima. Naime, temeljem odredbe članka 94. Zakona o strancima, dijete koje živi u Republici Hrvatskoj, može steći stalni boravak ukoliko njegova oba roditelja u trenutku rođenja djeteta imaju odobren stalni boravak ili čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak (uz suglasnost drugog roditelja) ili čiji jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb.

U članku 12. Konačnog prijedloga zakona dodano je da se zahtjevi za utvrđivanje hrvatskog državljanstva podnose policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, prema mjestu odobrenog privremenog, odnosno stalnog boravka.

U članku 14. Konačnog prijedloga zakona brisan je način davanja svečane prisege jer će se isto regulirati pravilnikom, koji će donijeti ministar nadležan za unutarnje poslove. Brisana je odredba u dijelu koja se odnosi na davanje prethodne suglasnosti ministra nadležnog za vanjske poslove za donošenje pravilnika budući da isto nije nužno.

U članku 15. Konačnog prijedloga zakona precizirana je odredba koja se odnosi na poništenje, odnosno ukidanje rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo. U stavku 1. radi se o situacijama u kojima se poništava rješenje koje se temelji na neistinitim navodima osobe koja je stekla hrvatsko državljanstvo prirođenjem jer je dovela u zabludu službenu osobu i stekla pravo koje joj ne pripada. U stavku 2. preciziraju se razlozi ukidanja rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo, zbog slučajeva kada je osoba koja je stekla hrvatsko državljanstvo prirođenjem, pravomoćno osuđena za teška kaznena djela protiv Republike Hrvatske, odnosno protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva.

Odredba članka 17. Konačnog prijedloga zakona, kojim se iza članka 30. dodaje članak 30a., predložena je na inicijativu Ministarstva hrvatskih branitelja. Radi utvrđivanja

okvirnog broja osoba o kojima se radi, Ministarstvo hrvatskih branitelja, dostavilo je Ministarstvu unutarnjih poslova popis od 438 nestalih i smrtno stradalih hrvatskih branitelja kojima je nepoznato mjesto ukopa. Prema dostupnim podacima, provjerom je utvrđeno kako se radi oko 150 osoba, koje nemaju upis u evidenciju hrvatskih državljana.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

U odnosu na pitanje Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost koje se tiče stjecanja državljanstva za registrirane partnere, ističe se da se u praksi poštuje primjena odredbe članka 77. Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj 92/14). Također se napominje kako je intencija izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom državljanstvu olakšavanje stjecanja hrvatskog državljanstva za pripadnike hrvatskog naroda i iseljenike.

Nije prihvaćeno mišljenje Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost da je odredba novog članka 26.a, koja propisuje mogućnost poništenja rješenja o stjecanju hrvatskog državljanstva, „preuska“, odnosno da je potrebno propisati poništenje rješenja o stjecanju hrvatskog državljanstva neovisno po kojoj je osnovi državljanstvo stečeno, budući da se radi o usklađenju s postupovnim pravilima, sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), koja propisuju mogućnost poništenja, odnosno ukidanja rješenja donesenog u upravnom postupku. U slučaju kada bi se predložilo poništenje, odnosno ukidanje državljanstva, stečenog podrijetlom, dakle sa pravnim učincima, ex tunc, to bi značilo oduzimanje hrvatskog državljanstva, što je protivno odredbi članka 9. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost iskazuje zabrinutost za primjenu odredbe članka 10. Prijedloga zakona, kojom se propisuje da osoba koja se kao punoljetna odrekla hrvatskog državljanstva ne može ponovno steći hrvatsko državljanstvo. Navodi se da su se osobe morale odreći hrvatskog državljanstva kako bi mogle raditi u nekoj stranoj državi, koja ne tolerira dvostruko državljanstvo. Za zabrinutost nema razloga. Naime, osoba koja ima hrvatsko i strano državljanstvo te koja, radi zaposlenja u nekoj stranoj državi, želi da joj prestane hrvatsko državljanstvo, ima mogućnost podnijeti zahtjev za prestanak hrvatskog državljanstva otpustom ili odricanjem. U slučaju da traži otpust iz hrvatskog državljanstva, ima mogućnost, sukladno članku 15. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, podnijeti zahtjev za ponovni primitak u hrvatsko državljanstvo. Osim toga, hrvatsko državljanstvo može prestati odricanjem samo ako osoba već u trenutku davanja izjave o odricanju od hrvatskog državljanstva ima strano državljanstvo pa se stoga ne može dogoditi da osoba ostane bez državljanstva (članak 21. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu).

Ne prihvaća se primjedba Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost koja se odnosi na problem republičkog državljanstva u bivšoj SFRJ, odnosno na situaciju osobe koja je stekla republičko državljanstvo temeljem mjesta rođenja, iako su oba roditelja imala hrvatsko državljanstvo. S tim u vezi se naglašava da su nadležna tijela Republike Hrvatske, policijske uprave ili postaje, utvrdile hrvatsko državljanstvo nizu osoba rođenih na području druge bivše jugoslavenske republike, a kojima je u matici rođenih bio upisan podatak o republičkom državljanstvu prijašnje SR Hrvatske jer su im oba roditelja imala navedeno

državljanstvo ili samo jedan, pa su roditelji sporazumno odredili da dijete ima hrvatsko republičko državljanstvo.

Naime, postupak utvrđivanja hrvatskog državljanstva provodi se temeljem odredbe članka 30. stavka 1. Zakona o hrvatskom državljanstvu, a koja nije predmet predloženih izmjena i dopuna Zakona. Sukladno toj odredbi odlučujuća je činjenica da je osoba stekla hrvatsko državljanstvo po ranijim propisima i da ga je u kontinuitetu zadržala do 8. listopada 1991. godine, kad je stupio na snagu Zakon o hrvatskom državljanstvu. Stajalište da kod osobe koja je do 8. listopada 1991. godine upisana u evidenciju državljanstva neke druge bivše jugoslavenske republike, iako su joj oba roditelja hrvatski državljani podrijetlom, ne postoji kontinuitet hrvatskog državljanstva, izrazio je i Visoki upravni sud Republike Hrvatske u više svojih presuda, a koje Ustavni sud Republike Hrvatske nikad nije osporio.

Ako je osobi, rođenoj u drugoj bivšoj jugoslavenskoj republici od roditelja hrvatskih državljana, po rođenju upisan podatak o državljanstvu republike rođenja pogreškom matičara, navedeni problem nije dužna rješavati Republika Hrvatska svojim zakonodavstvom već država u čijim su državnim maticama takvi upisi izvršeni (uglavnom Republika Srbija te Bosna i Hercegovina). Iz prakse Ministarstva unutarnjih poslova poznato je kako do upisa podatka o državljanstvu republike rođenja osobama čiji su roditelji imali hrvatsko republičko državljanstvo nije dolazilo samo zbog greške matičara već i voljom, odnosno suglasnošću roditelja ili bi sama osoba naknadno zatražila upis u evidenciju državljanstva republike u kojoj je rođena i prebiva, primjerice prilikom određivanja matičnog broja građanina ili izdavanja prve identifikacijske isprave.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost iznio je primjedbu pučke pravobraniteljice, da se za pripadnika hrvatskog naroda, koji ne raspolaže dokazima o pripadnosti hrvatskom narodu, a za čijeg je samo jednog roditelja utvrđena pripadnost hrvatskom narodu, omogući stjecanje hrvatskog državljanstva. Primjedba se ne može prihvatiti. Dopuna članka 16. važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu (članak 8. Konačnog prijedloga zakona) predložena je kako bi se pripadnicima hrvatskog naroda koji iz objektivnih razloga ne raspolažu osobnim dokazima o pripadnosti hrvatskom narodu, a za čija je oba roditelja utvrđena pripadnost hrvatskom narodu, omogućilo stjecanje hrvatskog državljanstva. Stajalište da podnositelj zahtjeva, za čijeg je samo jednog roditelja utvrđena pripadnost hrvatskom narodu, ne mora priložiti dokaze o svojoj pripadnosti hrvatskom narodu, protivno je odredbama važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu te utvrđenoj ustavno-sudskoj i upravno-sudskoj praksi.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost iznio je primjedbu pučke pravobraniteljice, da se u odredbi članka 5. Prijedloga zakona (kojom je povećana dobna granica prijave s 18. na 21. godinu za stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom) stavi dodatni rok, primjerice dvije godine od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona, u kojem bi mogle steći hrvatsko državljanstvo i osobe starije od 21 godine, rođene u inozemstvu, a kojima je jedan roditelj bio hrvatski državljani u trenutku njihovog rođenja. Primjedba se ne prihvaća. Nejasno je do koje bi to bilo dobne granice jer podrijetlom, temeljem odredbi članaka 4. i 5. Konačnog prijedloga zakona, mogu stjecati hrvatsko državljanstvo novorođena djeca i osobe rođene nakon stupanja na snagu važećeg Zakona o hrvatskom državljanstvu, tj. rođene nakon 8. listopada 1991. godine. Iznesenim bi se prijedlogom znatno proširio krug osoba koje bi stjecale hrvatsko državljanstvo izravnim upisom u maticu rođenih i knjigu državljana Republike Hrvatske, bez ikakvih sigurnosnih i drugih provjera koje se vrše prigodom stjecanja hrvatskog državljanstva prirođenjem ili

naturalizacijom. Predloženo povećanje dobne granice do 21. godine sasvim je primjereno i u okviru rješenja koje imaju i države u okruženju jer se osobi koju roditelj nije prijavio do 18. godine radi upisa u evidenciju hrvatskih državljana, omogućava da u roku od tri godine po svojoj punoljetnosti to sama učini.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 4.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete:

1. čija su oba roditelja u trenutku njegova rođenja hrvatski državljani;
2. čiji je jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta hrvatski državljanin, a dijete je rođeno u Republici Hrvatskoj;
3. čiji je jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta hrvatski državljanin, drugi bez državljanstva, ili nepoznatog državljanstva a dijete je rođeno u inozemstvu.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo i dijete stranog državljanstva ili bez državljanstva ako su ga prema odredbama posebnog zakona usvojili hrvatski državljani. Takvo se dijete smatra hrvatskim državljaninom od trenutka rođenja.

Članak 5.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete rođeno u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njegova rođenja hrvatski državljanin ako do navršene 18 godine života bude prijavljeno radi upisa kao hrvatski državljanin kod nadležnog tijela Republike Hrvatske u inozemstvu ili u Republici Hrvatskoj ili se nastani u Republici Hrvatskoj.

Dijete, rođeno u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njegova rođenja hrvatski državljanin, a ne udovoljava jednoj od pretpostavki iz stavka 1. ovoga članka, stječe hrvatsko državljanstvo ako bi ostalo bez državljanstva.

Dijete koje stječe hrvatsko državljanstvo prema stavku ili 2. ovoga članka, smatra se hrvatskim državljaninom od trenutka rođenja.

Članak 8.

Prirođenjem može steći hrvatsko državljanstvo stranac koji je podnio zahtjev za primanje u hrvatsko državljanstvo ako udovoljava ovim pretpostavkama:

1. da je navršio 18 godina života te da mu nije oduzeta poslovna sposobnost;
2. da ima otpust iz stranog državljanstva ili da podnese dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u hrvatsko državljanstvo;
3. da živi u Republici Hrvatskoj s prijavljenim boravkom 8 godina neprekidno do podnošenja zahtjeva i ima odobren status stranca na stalnom boravku;
4. da poznaje hrvatski jezik i latinično pismo, hrvatsku kulturu i društveno uređenje;
5. da se iz njegova ponašanja može zaključiti da poštuje pravni poredak i običaje u Republici Hrvatskoj.

Smatrat će se da je udovoljeno pretpostavci iz točke 2. stavka 1. ovoga članka, ako je zahtjev podnijela osoba koja je bez državljanstva ili koja će ga prema zakonu zemlje čiji je državljanin izgubiti samim prirođenjem.

Ako strana država ne dopušta otpust ili za otpust postavlja pretpostavke kojima se ne može udovoljiti, dovoljna je izjava osobe koja je podnijela zahtjev da se pod pretpostavkom stjecanja hrvatskog državljanstva odriče stranog državljanstva.

Ispunjenje pretpostavke iz stavka 1. točke 4. ovoga članka, utvrđuje se provjerom poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, kulture i društvenog uređenja.

Osobe starije od 60 godina ne moraju ispunjavati pretpostavke iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

Članak 9.

Osoba koja je rođena na području Republike Hrvatske i živi u Republici Hrvatskoj te ima odobren stalni boravak, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točke 1., 3. i 4. ovoga zakona.

Članak 11.

Iseljenik, njegovi potomci do 3. stupnja srodstva u ravnoj liniji i njihovi bračni drugovi mogu prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

Iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je osoba koja se iselila s područja Republike Hrvatske u namjeri da u inozemstvu stalno živi.

Iseljenikom se ne smatra osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske na temelju međunarodnog ugovora ili se odrekla hrvatskog državljanstva te osoba koja je promijenila prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika Hrvatska.

Članak 12.

Stranac čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za Republiku Hrvatsku, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 1. - 4. ovoga zakona.

Hrvatsko državljanstvo može steći i bračni drug osobe iz stavka 1. ovoga članka koja je stekla hrvatsko državljanstvo, iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 1. - 4. ovoga Zakona.

Nadležno ministarstvo daje mišljenje o postojanju interesa za primitak u hrvatsko državljanstvo strancu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 13.

Prirođenjem stječe hrvatsko državljanstvo maloljetno dijete:

1. ako oba roditelja stječu državljanstvo prirođenjem, ili
2. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, a dijete živi u Republici Hrvatskoj i ima odobren boravak, ili
3. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, drugi je bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva, a dijete živi u inozemstvu.

Članak 16.

Pripadnik hrvatskog naroda koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, može steći hrvatsko državljanstvo ako udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga zakona.

Pripadnost hrvatskom narodu utvrđuje se ranijim deklariranjem te pripadnosti u pravnom prometu, navođenjem te pripadnosti u pojedinim javnim ispravama, zaštitom prava i promicanjem interesa hrvatskog naroda i aktivnim sudjelovanjem u hrvatskom kulturnim, znanstvenim i sportskim udrugama u inozemstvu.

Članak 20.

Djetetu do navršene 18. godine života prestaje otpustom hrvatsko državljanstvo:

1. na zahtjev oba roditelja kojima je hrvatsko državljanstvo prestalo otpustom; ili
2. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na taj način jednom od roditelja, a drugi roditelj je strani državljanin.

Dijete do navršene 18. godine života, usvojeno od stranih državljana sa srodničkim učinkom, otpustit će se iz hrvatskog državljanstva na zahtjev usvojitelja.

Članak 21.

Punoljetni hrvatski državljanin koji ima prebivalište u inozemstvu, a ima i strano državljanstvo, može se odreći hrvatskog državljanstva.

Članak 22.

Djetetu do navršene 18. godine života prestaje odricanjem hrvatsko državljanstvo:

1. na zahtjev roditelja kojima je hrvatsko državljanstvo prestalo odricanjem; ili
2. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na taj način jednom od roditelja, a drugi roditelj je strani državljanin.

Djetetu do navršene 18. godine života, usvojenom od stranih državljana sa srodničkim učinkom prestat će hrvatsko državljanstvo odricanjem na zahtjev usvojitelja.

Članak 24.

Osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom ili rođenjem na području Republike Hrvatske, u evidenciju o državljanstvu upisuju se prilikom upisa u maticu rođenih. Zahtjev za upis u evidenciju može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu.

Poslove stjecanja hrvatskog državljanstva podrijetlom i rođenjem na području Republike Hrvatske obavljaju nadležni uredi državne uprave, odnosno gradski ured Grada Zagreba.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem ili za prestanak hrvatskog državljanstva podnosi se osobno u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, osim ako je riječ o osobi s invaliditetom, kada se može podnijeti putem zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem ili za prestanak hrvatskog državljanstva može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske.

Članak 24a.

Prirođenjem hrvatsko državljanstvo stječe se danom uručenja rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo.

Hrvatsko državljanstvo stečeno na temelju dane izjave stječe se danom davanja izjave.

Otpustom hrvatsko državljanstvo prestaje danom uručenja rješenja o otpustu iz hrvatskog državljanstva.

Odricanjem hrvatsko državljanstvo prestaje danom davanja izjave o odricanju hrvatskog državljanstva.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/106

Urbroj: 50301-29/24-19-11

Zagreb, 13. lipnja 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića i Tereziju Gras, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova, te Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković